

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 101. ANULU XV.

Telegrafulu ese de doue ori pe septe-
mana: joi'a si Duminec'a. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la espeditur'a
foiei pe afara la c. r. poste, cu bani
gat'a prin scrisori francate, adresate
catra espeditura. Pretulu prenumeratiu-
nei pentru Sabiu este pe anu 7 fl. v. a.
car pe o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-
tru celelaltepartii ale Transilvaniei si pen-

tru provinciele din Monarchia pe unu anu
8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tiori straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. sirula, pentru
a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a
trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 17/29 Decembre 1867.

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu“.

Apropiandu-se capetulu anului 1867, se des-
chide prin acest'a prenumeratiune noue la acest'a foia.
„Telegrafulu Romanu“, va esi ca si pana a-
cum de doue ori pe septemana Joi'a si Duminec'a.
— Pretulu abonamentulu e:

Pentru Sabiu pe anu 7 fl., pe 1/2
de anu 3 fl. 50 xr., pe 1/4 anu 1 75 xr. v. a.

Pentru Trannia si Monarchia
austriaca pe anu 8 fl. pe 1/2 anu 4 fl., pe
1/4 anu 2 fl. v. a.

Pentru Principatele rom. unite
si strainatate, pe anu 12 fl., pe 1/2 anu
6 fl. pe 1/4 3 fl. v. a.

DD. abonanti sunt rugati a nu 'ntardia cu
tramitarea prenumeratiunilor.

Adresele ne rogamu a se scrie curatu,
si epistolele de prenumeratiuni a ni
se tramite francate — adresandu-le de dreptulu la

Editor'a „Telegrafulu Romanu“ in Sabiu.

Descoperiri politice.

In dilele nostre e greu a separa afacerile unui
poporu, fia acel'a catu de micu, ca sa nu atinga a-
cele interesele lumei mai mari si viceversa, lumea
cea mare respandesce la totu pasulu vibratiuni pana
in anghiuu celu mai indepartatu alu lumei.

De ani incocce diplomati'a cea mare ori-ce
calculi si face, unu feliu de atentiune arata si po-
poreloru celoru mici din orientu, ba putem sa di-
cemo ca sunt momente in cari tota atentiunea li
se atrage asupr'a acestoru popore.

Cu altu privilegiu amu vediatu cum se planu-
iesce in unele cercuri despre o confederatiune du-
naréna, unde in ultimele ratiuni nu sunt tre-
cuti si romanii cu vederea. Cari sunt in sa
cugetele unoru planului iera amu pututu vedé.
Ei! opiniuni sunt libere, ele sbora in susu si in
josu, crucisii si curmedisii in capetele omeniloru.
Cine va puté opri o fantasia viua de a-si ilusiuna,
palate de cristale si diamante si alte petri scumpe
pe munti de aur?

Cu ocaziunea acest'a punemu, dealtmintrea
unu lucru vechiu, inaintea cetitoriloru, atingatoriu de
romani in specie, dara totu deodata o ilustratiune
la intentiunea diplomatiéi séu a unei partii din tren-
s'a. Eata ce dice „N. Fr. Pr.“ in o corespondintia
din Londonu intitulata Politic'a viitoria a
romaniiloru (Albina nr. 133).

„Reportoriulu din Bucuresti a diuariulu „Ti-
mes“ ni da se precepemu cumca ministriulu lui
Brateanu, care tocm'a a indeplinitu disolvérea came-
rei, va fi sustinutu de Domnulu Carolu ca ori ce
pretiu, pentru ca si deo dejá rol'a sa de a ostelu
(fora de carte) in strafarmarele mari ce se pregá-
tescu in orientu. Dupa primele relatiuni ale tene-
rului statu romanu catra curtea Tuilerieloru urmara
legaturile cu Berolinulu, cari condusera la suirea
principelui de Hohenzollern pe tronulu principate-
loru unite. Astadi influenti'a rusésca e in precum-
panire. Cu ajutoriulu acesteia — adeca in contra-
dicérea tuturor traditiuniloru de pana acumu —
spéra parti'a nationala romana a-si pune in lucra-
re cunoscut'a ei dorintia de a se estinde „pana la
Tisa“. Deci e vorba de esplodarea sisteméi statu-
lui ungurescu. Intr'acést'a anesioniistii din Bucu-
rescu mergu mana in mana cu politic'a moscovita.

„Se intielege ca fara de temei s'a pusu
la Dunarea de jos unu principe din cas'a regelui de
Prusi'a. Bismark, la intreprinderile sale in contra
Austriei, a voit ca pentru casulu estremu se aiba
unu aliatu chiaru in provinciele dunarene. Politic'a
rusésca, care privia cu ochi chiorisi la cerbicosulu
elementu magiaru, afla ca-i vine la socotéla daca o
nationalitate contraria celei magiare va sparge stav-
il'a carpatina. Pre unde se face odata gaura, potu
intra si altii. Unu statu romanu estinsu pre cont'a
Ungariei ar fi dora premergatoriulu estinderei ru-
sesci pana in inim'a teritoriulu tieriloru impreuna-
te sub coron'a lui Stefanu. Daca faim'a e adevé-
rata, apoi catra acest'a in momentul de fatia se
incérca o casatoria a Domnulu Carolu cu o prin-
cipésa rusésca, — in tocm'a precum regele Geor-
giu din Greci'a, care de la nordu departe fu mu-
latu la Aten'a, prin ce totodata se imputinará per-
sonele — si altmintre putine la numeru — ce
stau intre successiunea daneza si pretensiunile ru-
sesci.

„Romani'a pana la Tisa!“ e o devisa pronun-
ciata nainte de ast'a cu 15 ani de catra unu frate
alui Brateanu intr'o scrisore publica in contra un-
gurului Irányi la Paris. De la massim'a: „Roma-
ni'a pana la Tisa“ nu vre se lase nemica acest'a
partita, carea i-e totu atata daca se va alia cu
Ludovicu Napoleonu, cu contele Bismark séu cu
Tiarulu Rusiei. DD. Brateanu si consoci in adevéru
au trecut prin mari schimbári in observarea poli-
ticii gintej loru. Ministrulu de astadi alu Domnu-
lui Carolu a fostu odata conlucratoriulu lui Mazzi-
ni, Ledru-Rollin si a altoru capi democrati in
„comitetulu centrale alu revolutiunei europene“ ce
resiedé la Londra. Prochiamatiunile ce le edá a-
tunci acestu comitetu, au fostu subscribe si de d.
Brateanu.

„Pentru asemene politica in orientu s'ar rece-
re d. e. in Ungari'a a despárti diferitele „natiionali-
tati“ nu numai dupa districte, ci si dupa teritóriele
orasieloru, si in lantrulu orasieloru dupa cortele.
Tocm'a multimea nationalitatiloru si limbiloru inde-
getéza acolo necesitate unirei déca nu voru se ca-
da du totii in caos. Se intielege ca intieptiunea
nu gasesce resunetu in urechile ultraistiloru ane-
sioniisti romani. Ei nu se multiame-cu a domni in
principatele dunarene, unde este inca multu de lu-
cratu pana la contopire. Ei voru se ajute a deri-
ma Ungari'a care e un'a din stavilele cele mai bune
anti-rusesci, — si acest'a o facu chiaru cu periculu
d'a se ucide insisi la caderea vechiulu edificiu de
statu.“

Nu ne vomu demite in combateri, cáci suspi-
cuniári asupr'a romaniloru a fostu si voru mai fi
inca tempu indelungatu, precum si asupr'a altoru
popore cari au sórtea inferióra de a nu formá o pu-
tere mare si impunatóre in afara. Totu ce vomu
face e ca spre a intielege ce insemnéza asemenea
sgomote, vomu reproduce vre-ó câte-va síre din
o foitia mica ce aparú nu demultu la Bucurescu sub
numele: „Tunetulu orientulu.“ Eata ce dice acea
foia:

„Este cunoscutu si constatatu ca tóte puterile
— avendu in fati'a loru morbosulu corpu alu Tur-
ciei, si nutrindu fia-care post'a de a luá preponde-
ranti'a in oriente, un'a asupr'a celei-lalte — i-si
au politic'a loru de precautiune; si de aci si di-
versele partite prin tóte poporele manosulu Da-
nubiú, fertilelu Balcanu si intinsulu Archipelagu.
Altii tinu de politic'a Franciei, altii da a Angliei,
a Rusiei, a Ausiriei etc. si fórté putini de politic'a
loru proprie nationala, cáci acea politica este intu-
necata si mai delaturata de propagandele acestoru
politice, si nu numai atatu, dara bietelesu popore suntu
orbite, incatu mai nu mai cunoscu care din aceste
politice este lui favorabile!“

Mai la vale continua:

„Fia-care din puteri si-a alesu poporulu seu,
prin care sa-si faca influenti'a si forti'a in oriente.
Asia Franci'a si Itali'a si-a alesu pre romani si pre
albanezi, pre cei de unu sange cu densele, Rus-
si'a pre slavi. Cele-lalte puteri neavendu elemente,
unele se silescu a face colonie in aceste provincie
spre a se fortifica, de aci zorulu celu mare din a-
nii trecuti de a se face colonie germane. Altu prin
beneficie aparente sa silescu a-si atrage pre vre-
nuluiu din aceste popore: Asia, Angli'a si-a in-
tinsu influenti'a sea in poporulu grecu, in asa, si-a
basat'o asupr'a poporulu magiaru, precu, in voiesce
a controlá politic'a Franciei si pre a Rusiei.“

Din aceste vedemu isvorulu celoru din Press'a
libera si din Times. Putemu in sa si noi si alti tra-
ge acea invetiatura folositoare, ca pana candu popórele
din orientu se voru lasa a fi folosite de diplomati'a
voru fi neintreruptu sumutate si suspiciunate, pen-
tru ca sa fia folosite unulu contr'a celui-laltu.

Popórele Europei s'au emancipatu de multe
prejudelie. Ele voru ejiunge si la cunoscerea in-
teresului celu mare de a inaintá buna starea ome-
nimei. Spre ajungerea acestui scopu in sa nu tre-
buie sa se persecute unele pre altele, ci sa se sprin-
gésca. Ce atinge in specie referentiile romanu-
loru si ale magiariloru, evulu mediu ne da lectiu-
nea cea mai reala si ne arata ca magiarii singuri
au trebuitu sa fia supusi.

Eveneminte politice.

Sabiu 16 Decembre.

„Presse“ adusesse o scire ca regimentele din
Galiti'a au sa se completeze. Catu e de sim-
pla acest'a scire, a facutu sensatione mare si puse
in fatia cu sgomotele cele multe despre immultirea
trupeloru rusesci in Poloni'a rusésca, duce pre omu
pre lesne la cugetulu ca trebuie sa fia ce-va dupa
pregatirile aceste imprumutate. „Pester Lloyd“ a
luatu sarcin'a asuprasi a calmá aceste sciri cu a-
ceea: ca dela luarea unoru mesuri de precautiune
pana la unu conflictu, e o cale buna. Per-
suadéza Austriei cu lóte aceste a nu dá ans'a cea
mai mica la vre-unu pretestu, ci a asceptá ca sa
véda, ca cuezá-va Rusi'a in fati'a Europei, fara de
nici unu motivu si fara de aparinti'a unui motivu,
sa vina preste noi, cu scopu de a ne spoia. „Apari-
nti'a acest'a sa nu i se dea a mana Rusiei, ci
Austri'a sa ascepte in linisce.“

Fiindu vorba despre Rusi'a sa nu trecemu
preste unu actu, carele s'a fostu comunicatu Portiei
in privinti'a poporeloru din orientu. Actulu dateza
din 18 octombre anulu acest'a si este tramisulu de
Gorciacofu ambasadorulu rusescu din Constantino-
pole spre ala impartasi cu Porta otomana. In not'a
cu care merge acestu actu se acúsá Porta de indol-
entia, ca nu vrea sa faca nimica pentru crestina
din orientu si sa dice, ca cu putine modificatiuni
asemenea dechiaratiune a primitu Porta si din Pa-
risu, Berlinu si Florenti'a. Eata actulu:

DECLARATIUNE.

Dela inceputulu regretabileloru eveneminte in-
template in insula Cret'a marele puteri s'au mis-
catu de o stare de lucruri, care, nu numai lovia
sentimentele loru de umanitate, dara ale caroru re-
sunete printre populatiunile crestine ale Turciei pu-
tea pune in primejdia repausulu Orientalu si inte-
resele pácei generale.

Mai multe dintre ele s'au concertatu ca sa re-
comande Portiei de a opri curgerea sangelui si de
a cautá in unire cu ele o socia la acestu deplora-
bile conflictu print'o leala ancheta asupr'a plange-
rilor si dorintieloru Candiotiloru.

